

Posudek školitele na práci

Petra Dudy

Symbolika květin v hinduistickém rituálu. The Symbolism of Flowers in the Hindu Ritual

Praha FFUK, 2009, 62 str.

Práce P. Dudy vznikala v rámci účasti autora na VZ fakulty zaměřeném na literaturu (podúkol Pandanus), na kterém se P. Duda aktivně podílel příspěvky do našeho sborníku *Pandanus* (2005, 2006), a také vystoupením na mezinárodních konferencích v Krakově a v Praze. V této práci se podrobněji zabývá tématem rituálu *pūjā* a shrnuje poznatky jednak k vývoji tohoto rituálu, ale také jeho hlavní charakteristiky a způsob využití květin.

V první kapitole (Počátky a raný vývoj rituálu *pūjā*) se kromě nejstarších zmínek v textech a archeologických dokladů zabývá otázkou etymologie termínu *pūjā* a procesem formování tohoto rituálu (včetně jeho porovnání s védskou obětí). Přes svou stručnost kapitola vystihuje podstatu obou rituálních procesů a jejich vzájemných shod a rozdílů s náznakem směru dalšího vývoje.

Ve druhé kapitole rozebírá P. Duda hlavní charakteristiky tohoto rituálu, spodobnění bohů, rozdíly mezi rituálem domácím a chrámovým a také otázku rituální čistoty, která je v mnohém ohledu základní pro veškerý rituální proces v Indii. Ve třetí kapitole popisuje strukturu tohoto rituálu na základě ukázky domácí verze dle smártovské tradice v celkem 36 bodech. Přitom je zřejmé, že květiny, ovoce a také santal a betel hrají v postupu rituálu důležitou roli.

Samotnému využití květin a jejich symbolice se pak P. Duda věnuje v kapitole páté. Kromě vlastního využití a role květin v rituálu se zvláště dotýká otázky oblíbených a neoblíbených květů, náhražek, univerzálně vhodných květů a také konkrétního vztahu květů k jednotlivým bohům hinduistického panteonu. Zde je možné téma rozvíjet dalším podrobnějším zkoumáním těchto otázek jednak z hlediska historického a jednak z hlediska zeměpisného.

Práce je koncepčně ucelená a jasně formuluje základní charakteristiky zkoumaného tématu a je zřejmé, že pátá kapitola se může stát východiskem pro podrobnější zkoumání funkce květin a rostlin v hinduistickém rituálu vůbec. Zvláště v poslední části je práce hojně dokumentována z původních textů. V závěru autor naznačuje, jakým směrem by se mohlo bádání v této otázce dále ubírat také v kontextu domácí literární teorie. Přitom zdůrazňuje potřebu dále upřesňovat konkrétní znalosti zvláštností rituálů z hlediska historického a regionálního.

Práce jako celek je příspěvkem k hlubšímu poznání hinduistického rituálu a jeho základních funkčních charakteristik s důrazem na funkci květin. Může se tak stát východiskem pro další podrobnější heuristickou i interpretační práci v této oblasti. Po případném rozšíření některých pasáží by si tato práce zasloužila publikaci v anglickém překladu.

Navrhuji známku „výborně“.

V Praze 19.5.09

Prof. PhDr. Jaroslav Vacek, CSc.

